

Posudek oponenta diplomové práce

Téma diplomové práce: Vliv moravské lidové písně na klavírní dílo Leoše Janáčka,

Vítězslava Nováka a dalších skladatelů s využitím ve výuce klavírní hry

Diplomant: Jana Grygarová

Oponent: Doc. MgA. Jana Palkovská

Jana Grygarová, absolventka studijního oboru Hudební výchova - Hra na nástroj (klavír) na Pedagogické fakultě UK, autorka diplomové práce „Vliv moravské lidové písně na klavírní dílo Leoše Janáčka, Vítězslava Nováka a dalších skladatelů s využitím ve výuce klavírní hry“, zvolila téma v souladu jak se svým profesionálním působením jako klavíristka a učitelka hry na tento nástroj, tak v souladu se svým hlubokým, opravdovým zájmem o moravskou lidovou píseň. Sama je kvalitním interpretem i improvizátorem v této oblasti. Ve čtyřech obsáhlých kapitolách se zabývá moravskou lidovou písní – jejím vývojem a typickými znaky, dále hudebními skladateli L. Janáčkem a V. Novákem – vlivem moravské lidové písně na jejich tvorbu pro klavír, v závěrečné kapitole pak moravskou lidovou písní v české instruktivní literatuře.

V první kapitole „Moravská lidová píseň“ se autorka věnuje historickému, geografickému a sociálnímu vývoji od předkřesťanské doby do současnosti. Považuji za velmi zdařilé popsání otevřené struktury moravských lidových písní s možnostmi vývojových změn. J. Grygarová se zabývá typickými znaky melodiky, harmonie a rytmu (zde zároveň metrem, agogikou a dynamikou). Zajímalo by mě, proč je užívání melodických tónů součástí kapitoly o rytmu? Dále je zpracováno nástrojové obsazení spolu s otázkami autentické interpretace, druhy písní a osobnosti jejich sběratelů. I zde bych měla otázku – jak vnímá autorka odlišnost písní kramářských a jarmarečních (str. 31/32)? Velmi oceňuji komparaci české a moravské lidové písně, nikde toto porovnání nezní konfliktně, je vždy věcné a vzhledem k zaměření práce velmi smysluplné.

Druhá kapitola je věnována L. Janáčkově, vývoji jeho vztahu k lidové písní a vlivu této hudby na klavírní dílo. J. Grygarová zde projevila hluboké pochopení geneze Janáčkovy kompozičního stylu, genialitu v práci s moravským folklórem a jeho přínos pro českou národní kulturu. Ve třetí kapitole se autorka věnuje stejné problematice u skladatele Vítězslava Nováka. Porovnání odlišností akceptace moravské lidové písně u obou autorů je metodicky velmi zdařilé a vzhledem k tématu cenné. Zajímavě jsou zpracovány i životopisy obou autorů, jednoznačně zaměřené na zpracovávanou tematiku.

Finální kapitola „Moravská lidová píseň v klavírní literatuře pro děti“ (Janáček, Novák, Šimková - Klavírní prvouka, Eben, Mácha, Slavický) má patrně z důvodu formální vyváženosti spíše seznamovací charakter. Pozoruhodné je metodické pojednání na bázi Klavírní prvouky L. Šimkové. Rozbory skladeb ostatních autorů jsou řešeny z pohledu vlivu moravské lidové písně na kompoziční práci, nejsou pojaty didakticky. Považuji tuto kapitolu (v souladu s názorem diplomantky) za jakýsi vstup do problematiky, kterým stojí za to se dále zabývat. Chtěla bych se zastavit jen u jednoho detailu, str. 80 – čtyři osminy vyzní jako kombinace šestnáctin a čtvrtových? s tečkou.

Diplomantka prokázala nejen znalost, ale hlavně hluboké pochopení zvolené tematiky. Práce je po formální i obsahové stránce vyvážená, jazykově velmi dobře zpracovaná. Bohatá slovní zásoba vytváří čtivé dílo včetně výstižně zvládnuté analýzy skladeb. Grafická stránka práce je trochu problematická, diplomantka použila větší písmo, než je standard. Také bych uvítala notové příklady (zvláště v pojednání o melodice a harmonii), jejich absence ale patrně měla svůj záměr. Oceňuji objektivitu, fantazii ve vyjadřování, těším se, že část obhajoby bude diplomantkou vedena od klavíru. Práci doporučuji k obhájení.

V Praze 20. května 2007

Jana Palkovská

*Vám svůj rozhodnutí
velmi
oběti*